EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 5.5.2023
COM(2023) 235 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN

om medlemsstaternes offentlige kontrol i almindelighed (2019-2020) med henblik på at sikre anvendelsen af fødevare- og foderlovgivningen og reglerne for dyresundhed og dyrevelfærd, plantesundhed og plantebeskyttelsesmidler

{SWD(2023) 131 final}

Indholdsfortegnelse

Resumé 4
Indledning 6

Del 1
Offentlig kontrol gennemført af EU-landene i 2021 8

1.1
Generelt overblik 9

1.2
EU-landenes årsrapporter 13

1.3
Tilrettelæggelse og gennemførelse af offentlige kontrolsystemer 14

1.4
Foranstaltninger for at sikre effektive flerårige nationale kontrolplaner 16

1.4.1
Foranstaltninger til sikring af, at erhvervslivet overholder reglerne 17

1.4.2
De nationale myndigheders håndhævelse 18

1.4.3
Tiltag for at sikre effektiviteten af offentlige kontrolsystemer 20

Del 2
Kommissionens kontrolaktiviteter i EU-landene i 2021 22

2.1
Audit og kontrol 23

2.2
Henstillinger 26

2.3
Vigtige konklusioner fra Kommissionens kontrol i 2021 27

2.4
Systematisk opfølgning på audithenstillinger 30

2. 4.1

Generelle opfølgningsaudit:..... 31

2.4.2
Håndhævelse..... 32
Konklusioner 33

Ansvarsfraskrivelse

Europa-Kommissionen fremlægger denne rapport i overensstemmelse med artikel 114 i forordning (EU) 2017/625 [(1)]. Denne rapport har til formål at forbedre offentlighedens adgang til oplysninger om den offentlige kontrol, som EU-landene udfører, og Kommissionens kontrol heraf inden for fødevare- og fodersikkerhed, dyre- og plantesundhed, dyrevelfærd, økologisk landbrug og kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer.

Den Europæiske Unions Domstol har enekompetence til at fortolke EU-lovgivningen.

Vi stræber efter at give korrekte og ajourførte oplysninger. Eventuelle fejl, der gøres opmærksom på, vil blive rettet.

De materialer, der er anvendt i denne rapport:

- er oplysninger af generel karakter, der ikke er rettet mod nogen bestemt enkeltperson eller enhed
- er ikke nødvendigvis dækkende, fuldstændigt, korrekt eller ajourført og
- leveres delvist af de nationale myndigheder i EU-landene, som Kommissionen ikke har nogen kontrol over, og som Kommissionen ikke kan påtage sig noget ansvar for.

Nogle data eller oplysninger i denne rapport kan være oprettet eller struktureret i filer eller formater, der ikke er fejlfrie.

[(1)] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/625 af 15. marts 2017 om offentlig kontrol og andre officielle aktiviteter med henblik på at sikre anvendelsen af fødevare- og foderlovgivningen og reglerne for dyresundhed og dyrevelfærd, plantesundhed og plantebeskyttelsesmidler.

Resumé

Denne rapport omhandler den overordnede gennemførelse af EU-landenes offentlige kontrol og Kommissionens kontrolaktiviteter i 2021. Denne kontrol har til formål at sikre et højt niveau af sundhedsbeskyttelse og tillid til fødevarekæden fra jord til bord. Den er en vigtig måde at kontrollere, at virksomhederne overholder deres lovkrav, så EU's forbrugere kan have tillid til, at de fødevarer, de spiser, er sikre. Den er også afgørende for at sikre en smidig og sikker handel med fødevarer, dyr og planter, både inden for EU og med lande uden for EU.

De nationale myndigheder er ansvarlige for at gennemføre offentlig kontrol. Hvis virksomheder i fødevarekæden ikke overholder den relevante lovgivning, skal de nationale myndigheder håndhæve kravene og sikre, at virksomhederne opfylder deres forpligtelser.

I 2021 var der 16,9 mio. enheder, der var omfattet af offentlig kontrol, og de nationale myndigheder gennemførte næsten 5 mio. offentlige kontroller af dem. På grundlag af disse kontroller blev der konstateret omkring 1 mio. tilfælde af manglende overholdelse, hvilket førte til anvendelse af næsten 500 000 administrative sanktioner og næsten 8 000 retlige foranstaltninger.

Kommissionen verificerer EU-landenes gennemførelse af den offentlige kontrol og tilhørende håndhævelsesaktiviteter. Rapporterne fra Kommissionens kontrol, der offentliggøres på Kommissionens websted, giver et klart billede af EU-medlemsstaternes indsats og er en vigtig del af den revisionsproces, der sikrer, at EU-lovgivningen er "formålstjenlig".

Kommissionens kontrol viser, at de nationale myndigheder generelt har de nødvendige systemer til at overvåge og sikre, at virksomhederne gennemfører EU-kravene, og til at handle i tilfælde af manglende overholdelse. I nogle EU-lande påviste kontrollen mangler i de offentlige kontrolsystemer, hvilket er udtryk for, at der var plads til forbedringer. I disse tilfælde retter Kommissionen henstillinger til de nationale myndigheder.

Kommissionen følger systematisk op på sine henstillinger og anvender om nødvendigt andre håndhævelsesværktøjer. Kommissionen støtter desuden EU-landene ved at yde teknisk bistand og uddannelse gennem programmet "Bedre uddannelse — større fødevaresikkerhed" og gennem tekniske møder med ekspertnetværk.

Siden 2020 har de nationale myndigheder skullet indberette resultaterne af deres kontroller i et harmoniseret elektronisk format. Det er dog endnu ikke alle EU-lande,

der har været i stand til at indsende alle deres data i det krævede format. Kommissionen vil fortsat samarbejde med de nationale myndigheder om at forbedre fuldstændigheden af data i de fremtidige årsrapporter.

I løbet af 2021 påvirkede covid-19-pandemien fortsat de nationale myndigheders og Kommissionens evne til at gennemføre deres kontrol og audit som planlagt.

Indledning

EU sigter mod at sikre et højt niveau af sundhedsbeskyttelse og tillid inden for fødevare- og fodersikkerhed, dyre- og plantesundhed, dyrevelfærd, økologisk landbrug og ordninger for geografisk oprindelse (beskyttet oprindelsesbetegnelse (BOB), beskyttet geografisk betegnelse (BGB) og garanterede traditionelle specialiteter (GTS)). De mennesker, der bor i EU, forventer med rette høje standarder på alle disse områder.

EU har en omfattende retlig ramme for at sikre en ensartet kontrol i hele fødevare- og foderkæden, fra jord til bord, samt tilstrækkelig overvågning, samtidig med at den sikrer et effektivt indre marked og handel med lande uden for EU. Med henblik på denne rapport omfatter henvisninger til EU-landene og de statistiske oplysninger Det Forenede Kongerige for så vidt angår Nordirland [2].

En af søjlerne i EU's integrerede politik for fødevaresikkerhed "fra jord til bord" er, at de enkelte EU-lande skal have indført et effektivt offentligt kontrolsystem baseret på forordningen om offentlig kontrol [3] med det formål at verificere og om nødvendigt håndhæve virksomhedernes overholdelse af EU-standarderne i hele fødevare- og foderkæden. EU-landene skal udarbejde flerårige nationale kontrolplaner, der dækker alle områder, der er omfattet af EU's landbrugsfødevarelovgivning.

Kommissionen spiller en vigtig rolle i den samlede kontrolramme på EU-plan [4]og udfører kontrol, herunder audit, i EU-landene for at verificere, at de nationale myndigheder opfylder kontrolforpligtelserne.

EU-landene skal indsende en årsrapport til Kommissionen [5]om gennemførelsen af denne offentlige kontrol i overensstemmelse med de flerårige nationale kontrolplaner.

---

[2] I overensstemmelse med aftalen om Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands udtræden af Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab, særlig artikel 5, stk. 4, i protokollen om Irland/Nordirland sammenholdt med bilag 2 til samme protokol.

[3] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/625 af 15. marts 2017 om offentlig kontrol og andre officielle aktiviteter med henblik på at sikre anvendelsen af fødevare- og foderlovgivningen og reglerne for dyresundhed og dyrevelfærd, plantesundhed og plantebeskyttelsesmidler.

[4] Artikel 116 i forordning (EU) 2017/625.

Kommissionen udarbejder en rapport [6] om gennemførelsen af offentlig kontrol i EU-landene under hensyntagen til:

- årsrapporterne, som de nationale myndigheder har afgivet om deres kontrolaktiviteter og
- resultatet af Kommissionens kontroller, som gennemføres i EU-landene.

Denne rapport dækker året 2021. Den består af en gennemgang af:

- EU-landenes årsrapporter for 2021
- Kommissionens kontrolaktiviteter i EU-landene i 2021 og
- Kommissionens opfølgnings- og håndhævelsesforanstaltninger og støtte til de nationale myndigheder.

Den omfatter en samling af oplysninger fra de nationale myndigheder for 2021. Disse oplysninger skal med tiden gøre det muligt at afdække tendenser vedrørende offentlig kontrol og manglende overholdelse.

Grafikken over national offentlig kontrol er baseret på de aggregerede data for 2021 fra EU-landene.

Da rapporteringskravene ændrede sig i 2020, var det ikke alle EU-lande, der var i stand til at levere alle deres oplysninger for 2021 i de nødvendige detaljer. Dette begrænser, i hvilket omfang grafikken kan sammenlignes, fordi nogle EU-lande kan have leveret kombinerede oplysninger, der ikke er blevet analyseret i de krævede underkategorier.

Denne rapport ledsages af et arbejdsdokument [7], der giver:

- mere baggrundsinformation om den retlige ramme og
- mere detaljerede oplysninger om den kontrol og de audit, der udføres af de nationale myndigheder og af Kommissionen på de områder i fødevarekæden, der falder ind under forordningen om offentlig kontrol.

---

[5] Artikel 113, stk. 1, i forordning (EU) 2017/625.

[6] Artikel 114 i forordning (EU) 2017/625.

[7] Commission staff working document (SWD(2023) 131 final) accompanying the report from the Commission on the overall operation of official controls carried out in EU countries (2021) to ensure the application of food and feed law, rules on animal health and welfare, plant health and plant protection products.

Del 1

Offentlig kontrol gennemført af EU-landene i 2021

1.1 Generelt overblik

Produktionen og distributionen af fødevarer fra jord til bord foregår i forskellige kæder, der dækker en bred vifte af områder og aktiviteter ([8]).

Tabel 1 giver en oversigt over det samlede antal enheder i fødevarekæden, den offentlige kontrol, der er foretaget, konstaterede problemer med manglende overholdelse og administrative sanktioner og retlige foranstaltninger, der blev truffet i hele fødevarekæden på EU-plan i 2021.

Tabel1: Offentlig kontrol - 2021 - generelle tal

Enheder i fødevarekæden i alt	Gennemførte offentlige kontroller	Konstateret manglende overholdelse	Administrative sanktioner anvendt	Retslige handlinger foretaget
16 961 311	**4 820 161**	**1 112 663**	**499 365**	**7 903**

Figur 1 giver et overblik over den offentlige kontrol gennemført af EU-landene i 2021 fra jord til bord [(9)]. Den viser antallet af operatører, gennemførte offentlige kontroller, konstaterede problemer med manglende overholdelse og anvendte administrative sanktioner - analyseret efter de forskellige aktiviteter i fødevarekæden [(10)].

Tabel 2 viser de fem vigtigste sektorer i fødevarekæden i absolutte tal for antal enheder, gennemførte offentlige kontroller, konstaterede problemer med manglende overholdelse og anvendte administrative sanktioner. Det arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, der ledsager denne rapport, indeholder en yderligere opdeling af tallene på de forskellige områder i fødevarekæden.

[(8)] Se Eurostat – key figures of the European food chain – 2021 for et udvalg af oplysninger om EU's landbrugs- og fiskerisektorer og om kæden fra jord til bord.

[(9)] Figuren viser ikke kontroller vedrørende plantesundhed (dvs. udstedelse af plantepas og anvendelse af ISPM15-mærket på træemballage for at vise, at det er behandlet for at forhindre spredning af insekter, frø og svampe), markedsføring af plantebeskyttelsesmidler og bæredygtig anvendelse af pesticider uden for landbruget.

[(10)] De nationale myndigheder har ikke pligt til at indberette antal aktive enheder inden for dyretransport. De data, der blev anmodet om i forbindelse med offentlig kontrol og problemer med manglende overholdelse for slagterier og vildthåndteringsvirksomheder, kan gives som antal slagtekroppe eller vægt, og derfor kan et samlet tal ikke anvendes.

Figur 1: Offentlig kontrol gennemført af EU-landene i 2021

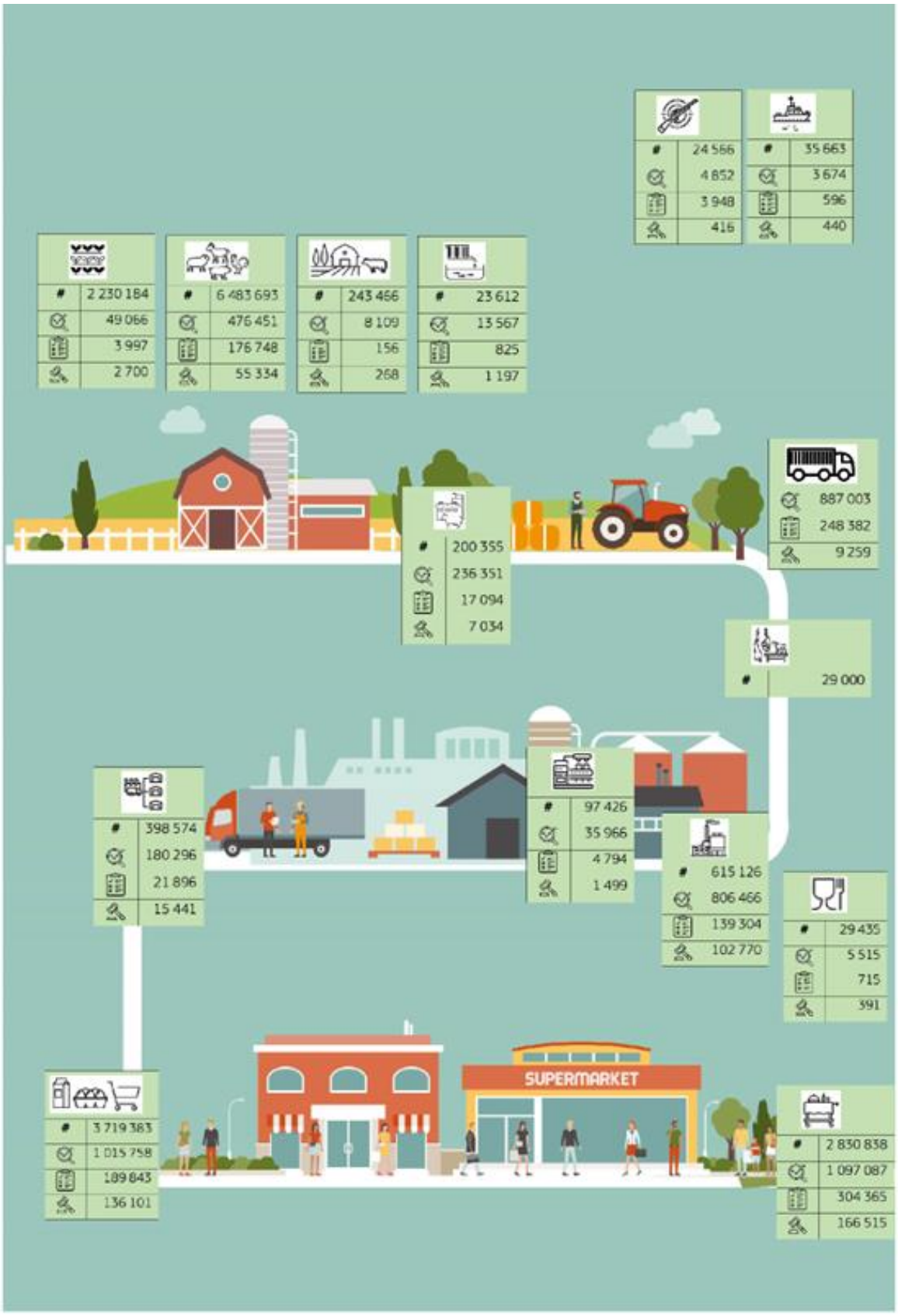

	Landbrug - planter
	Landbrug - husdyr
	Landbrug - blandet
	Akvakultur
	Fiskeri
	Jagt
	Foder
	Transport af dyr
	Slagterier og vildthåndteringsvirksomheder
	Fødevareproduktion
	Forarbejdning af animalske biprodukter
	Fødevaredistribution
	Engros- og detailhandel
	Restaurationsvirksomhed
	Producenter af materialer i kontakt med fødevarer

#	Antal erhvervsdrivende
	Antal offentlige kontroller
	Antal tilfælde af manglende overholdelse
	Antal administrative sanktioner

Tabel 2: Offentlig kontrol i 2021 — de fem vigtigste sektorer

Enheder	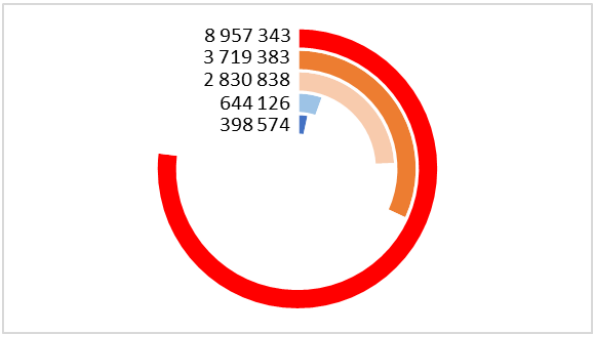	Landbrug	8 957 343
		Engroshandel med fødevarer	3 719 383
		Restaurationsvirksomhed	2 830 838
		Fødevareproduktion	644 126
		Fødevaredistribution	398 574
Offentlig kontrol	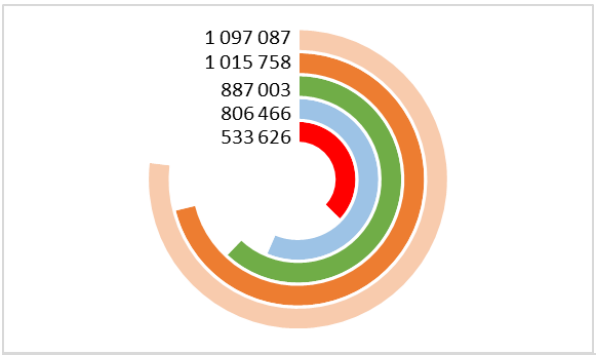	Restaurationsvirksomhed	1 097 087
		Engroshandel med fødevarer	1 015 758
		Dyretransport.	887 003
		Fødevareproduktion	806 466
		Landbrug	533 626
Tilfælde af manglende overholdelse	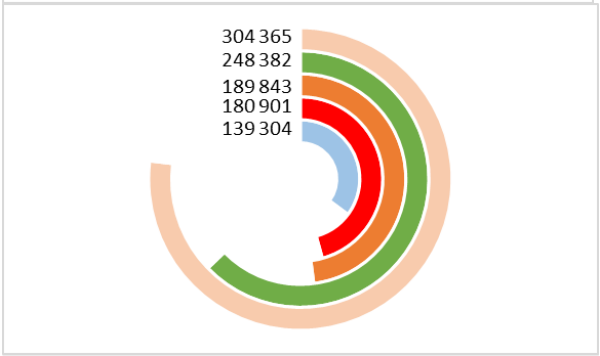	Restaurationsvirksomhed	304 365
		Dyretransport.	248 382
		Engroshandel med fødevarer	189 843
		Landbrug	180 901
		Fødevareproduktion	139 304
Administrative sanktioner	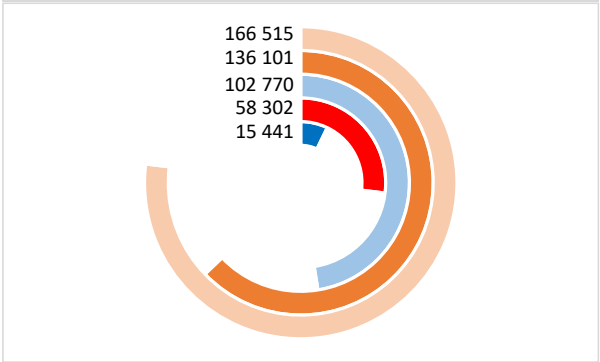	Restaurationsvirksomhed	166 515
		Engroshandel med fødevarer	136 101
		Fødevareproduktion	102 770
		Landbrug	58 302
		Fødevaredistribution	15 441

1.2
EU-landenes årsrapporter

Fristen for indsendelse af årsrapporterne for 2021 var den 31. august 2022. 9 EU-lande indsendte deres rapport rettidigt, 15 overskred fristen med op til 2 uger, og de sidste fire rapporter blev indsendt 29, 42, 42 og 92 dage for sent.

Det var kun anden gang, at de nationale myndigheder anvendte det nye rapporteringsformat. Nogle af dem havde derfor stadig problemer med at indsamle dataene i det krævede format. Dette betyder, at sammenligninger mellem de data, der er indsendt for 2020 og for 2021, måske ikke er pålidelige. Ændringen til det nye format gør det også vanskeligt at sammenligne data fra før 2020 med data for perioden efter 2020. Det er derfor stadig for tidligt at begynde at sammenligne dataene på EU-plan fra år til år.

EU-landene kan i deres rapporter redegøre for deres fremskridt med hensyn til at nå deres strategiske mål og de udfordringer, de står overfor, når de gennemfører deres flerårige nationale kontrolplaner. Rapporterne kan også indeholde en erklæring om det overordnede overholdelsesniveau og en samlet selvevaluering af egnetheden og effektiviteten af deres offentlige kontrol. Rapportformatet indeholder blanke tekstfelter, hvor de kan præsentere disse oplysninger. De nationale myndigheder gav imidlertid færre oplysninger for 2021 end forventet i det vejledende dokument [(11)].

Med hensyn til dyrevelfærd på bedrifter og under transport fastsættes det i forordningen om offentlig kontrol, at årsrapporterne skal indeholde en analyse af de alvorligste tilfælde af manglende overholdelse. Denne analyse bør danne grundlag for en national handlingsplan for at forebygge eller mindske forekomsten heraf i de kommende år [(12)]. Generelt, og som det også var tilfældet i 2020, fremlagde de nationale myndigheder hverken denne analyse eller disse handlingsplaner. Kommissionen kan derfor ikke udarbejde det påkrævede resumé herom.

De nationale myndigheder gav også kun meget begrænsede oplysninger om kontrol rettet mod svigagtig og vildledende praksis.

[(11)] Kommissionens meddelelse om en vejledning i udfyldelse af standardformularen

[(12)] Artikel 151, 152, 154, 156, 157 og 158 i forordning (EU) 2017/625.

1.3 Tilrettelæggelse og gennemførelse af offentlige kontrolsystemer

EU-landene har indført offentlige kontrolsystemer til kontrol af, at alle virksomhederne i fødevarekæden anvender de retlige rammer.

I de nationale myndigheders flerårige nationale kontrolplaner beskrives etableringen af deres kontrolsystemer og fastsættes deres strategiske mål.

I Kommissionens retningslinjer for udfyldelse af årsrapporterne opfordres de nationale myndigheder til at:

- beskrive eventuelle ajourføringer af tilrettelæggelsen af de offentlige kontrolsystemer
- medtage en tabel med resultaterne af de resultatindikatorer, der anvendes til at måle de strategiske mål og
- medtage en erklæring om det generelle overholdelsesniveau og effektiviteten af de offentlige kontrolsystemer baseret på analysen og sammenfatningen af kontrolsystemernes resultater, deres mål og deres resultatindikatorer.

Nogle EU-lande beskriver deres kontrolsystemer i årsrapporten (samt i deres flerårige nationale kontrolplan). Det er dog ikke alle rapporter, der indeholder en oversigt over indikatorer og resultater, og de fleste indeholder ikke erklæringer om det offentlige kontrolsystems generelle grad af overholdelse og effektivitet.

11 EU-lande gjorde rede for deres strategiske mål, og 9 af landene gjorde det i form af en oversigt over resultaterne af deres indikatorer. Disse indikatorer er undertiden begrænset til antallet af gennemførte offentlige kontroller og prøveudtagninger. Nogle EU-landes rapporter indeholder ikke oplysninger fra alle de myndigheder, der er involveret i den offentlige kontrol i hele fødevarekæden.

Som eksempler på god praksis kan nævnes:

- det belgiske agentur for fødevarekædens sikkerhed anvender barometre til fødevaresikkerhed, dyresundhed og plantesundhed på grundlag af indikatorer, og resultaterne af disse barometre gør det muligt at foretage en sammenligning fra år til år og
- Nederlandene definerer to oplysningsindikatorer og en resultatindikator:
    - håndhævelsesindikatoren for de trufne håndhævelsesforanstaltninger,
    - kontrolintensitetsindikatoren for det antal af virksomheder, der kontrolleres i et givet område (virksomheder eller produkter), og
    - overensstemmelsesindikatoren for overholdelsesgraden.

Alle EU-landene havde problemer med at gennemføre de fuldstændige inspektionsprogrammer på grund af de restriktioner, der var indført for at inddæmme covid-19-pandemien.

Andre faktorer, der havde en negativ indvirkning på de kontrolprogrammer, som de nationale myndigheder havde indberettet, var utilstrækkelige ressourcer (personale, finansielle midler og udstyr), de aktuelle problemer med hensyn til dyr (afrikansk svinepest og aviær influenza) og plantesundhed samt brexit. Danmark anførte, at det var nødvendigt at omdirigere betydelige menneskelige ressourcer til aflivning af alle mink på bedrifter for at forhindre spredning af covid-19 til mennesker.

Da alle sektorer udviser en stigende tendens inden for fjernsalg, afsatte Finland flere ressourcer til kontrol på dette område.

1.4
Foranstaltninger for at sikre effektive flerårige nationale kontrolplaner

Formålet med den flerårige nationale kontrolplan er at sikre, at offentlig kontrol udføres på en risikobaseret og effektiv måde i hele fødevarekæden og i overensstemmelse med forordningen om offentlig kontrol.

Når der ved offentlig kontrol konstateres et tilfælde af manglende overholdelse, skal de nationale myndigheder træffe foranstaltninger til at sikre, at den virksomhed, der ikke overholder reglerne, afhjælper problemet for at forhindre yderligere forekomst [13].

De nationale myndigheder skal også kontrollere, at det offentlige kontrolsystem fungerer effektivt, og træffe de nødvendige foranstaltninger til at afhjælpe eventuelle mangler i kontrolsystemerne [14].

[13] Artikel 138 i forordning (EU) 2017/625.

[14] Artikel 12, stk. 2 og 3, i forordning (EU) 2017/625.

1.4.1
Foranstaltninger til sikring af, at erhvervslivet overholder reglerne

EU-landene gennemfører offentlige oplysningskampagner og yder vejledning og uddannelse til virksomheder for at hjælpe dem med at overholde reglerne om fødevaresikkerhed.

Ni EU-lande gav eksempler på nationale myndigheders tiltag for at hjælpe virksomhederne med at overholde de gældende regler.

- Den danske Fødevarestyrelse arbejder på en række tiltag, der skal gøre det lettere at forstå minimumskravene til fødevaresikkerhed ved virksomhedsetablering.
- I Litauen prioriterer den statslige plantetjenestes aktiviteter rådgivning af virksomheder, ydelse af metodologisk støtte og gennemførelse af andre foranstaltninger til forebyggelse af overtrædelser af lovgivningen - frem for kun at søge at opnå overholdelse ved hjælp af sanktioner eller sanktioner.
- I Belgien nyder virksomheder, der er certificeret i henhold til de nationale validerede egenkontrolvejledninger, godt af lavere gebyrer og en lavere hyppighed af offentlig kontrol. Der er også værktøjer til rådighed for sektorer, for hvilke der ikke findes en sådan valideret selvkontrolvejledning. Kontroltjeklisterne er offentligt tilgængelige og indeholder vejledning. Der er også gratis uddannelseskurser og -materialer til rådighed.

1.4.2
De nationale myndigheders håndhævelse

De nationale myndigheder anvender en række håndhævelsesforanstaltninger såsom mundtlige og skriftlige advarsler, beslaglæggelse og destruktion af varer og (midlertidig) inddragelse eller begrænsning af virksomheders godkendelser. Administrative bøder anvendes som en afskrækkende foranstaltning. Formelle retssager er fortsat en sidste udvej.

De nationale myndigheder skal have effektive sanktioner, der står i et rimeligt forhold til den strafbare handling og har afskrækkende virkning [15].

Tabel 3 viser det antal af administrative sanktioner, der er anvendt i de forskellige dele af fødevarekæden. Tabel 4 viser sanktionerne på tværs af forskellige områder, og tabel 5 viser antallet af retlige foranstaltninger på tværs af forskellige områder.

Tabel 3: Administrative sanktioner i 2021 efter aktivitet

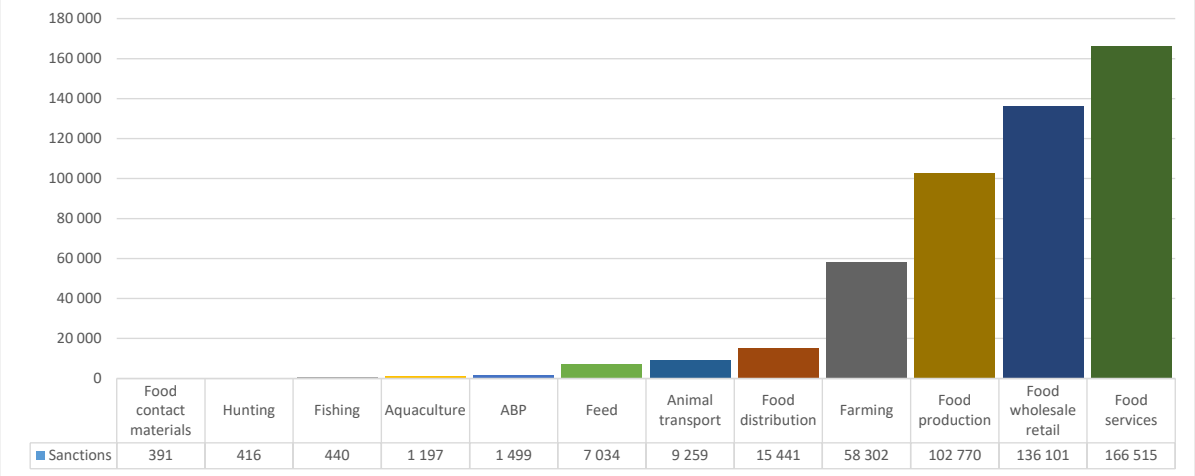

	Food contact materials	Hunting	Fishing	Aquaculture	ABP	Feed	Animal transport	Food distribution	Farming	Food production	Food wholesale retail	Food services
Sanctions	391	416	440	1 197	1 499	7 034	9 259	15 441	58 302	102 770	136 101	166 515

[15] Artikel 137, 138 og 139 i forordning (EU) 2017/625.

Tabel 4: Administrative sanktioner i 2021 efter område

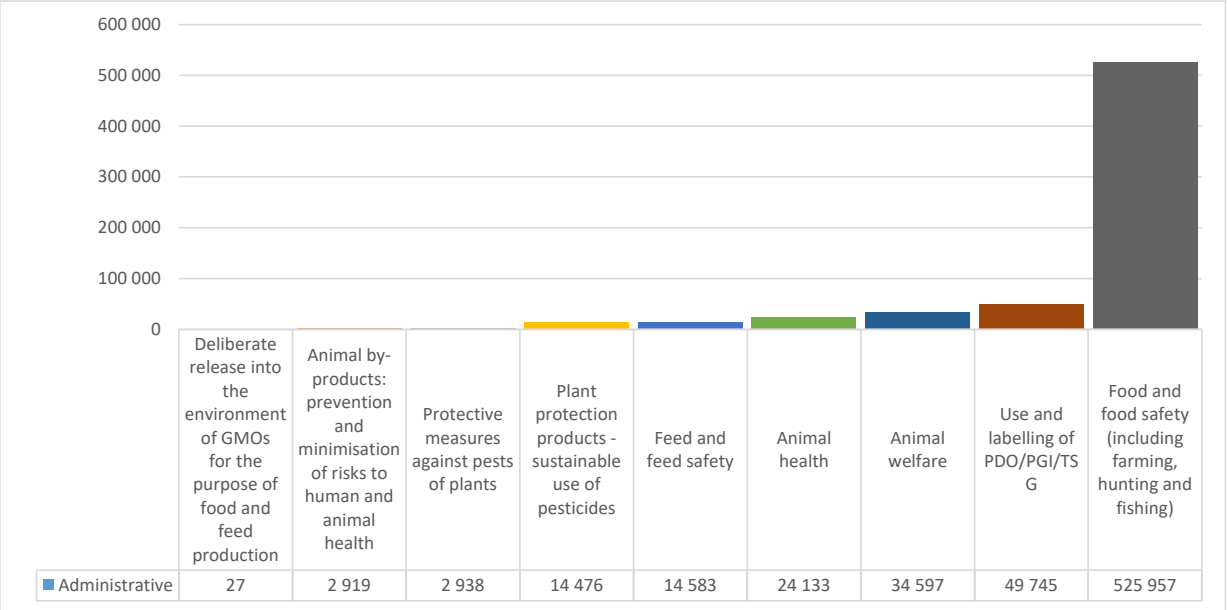

	Deliberate release into the environment of GMOs for the purpose of food and feed production	Animal by-products: prevention and minimisation of risks to human and animal health	Protective measures against pests of plants	Plant protection products - sustainable use of pesticides	Feed and feed safety	Animal health	Animal welfare	Use and labelling of PDO/PGI/TSG	Food and food safety (including farming, hunting and fishing)
Administrative	27	2 919	2 938	14 476	14 583	24 133	34 597	49 745	525 957

Tabel 5: Retslige handlinger foretaget i 2021

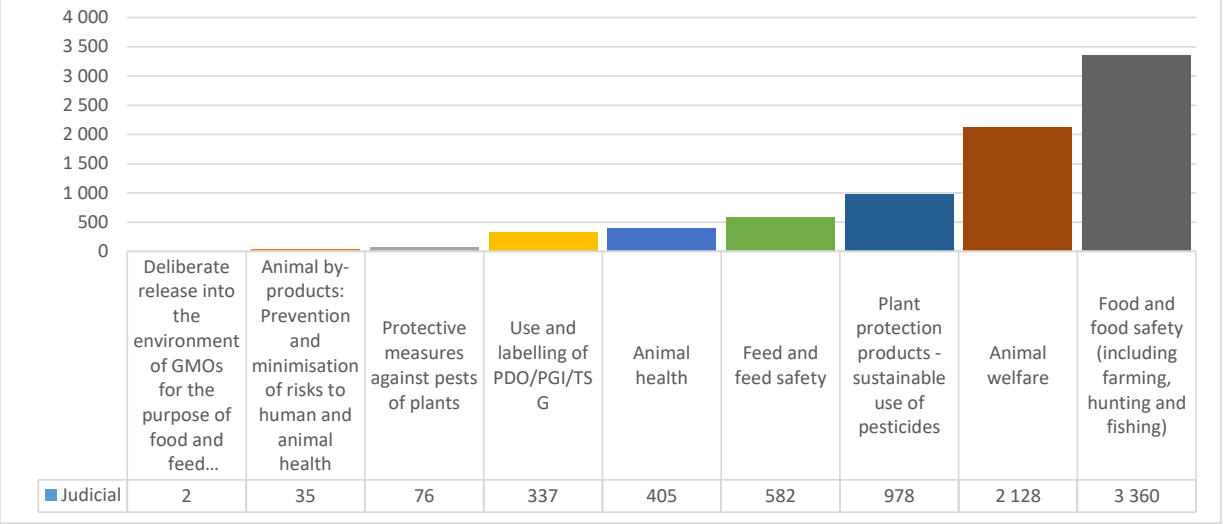

	Deliberate release into the environment of GMOs for the purpose of food and feed...	Animal by-products: Prevention and minimisation of risks to human and animal health	Protective measures against pests of plants	Use and labelling of PDO/PGI/TSG	Animal health	Feed and feed safety	Plant protection products - sustainable use of pesticides	Animal welfare	Food and food safety (including farming, hunting and fishing)
Judicial	2	35	76	337	405	582	978	2 128	3 360

1.4.3
Tiltag for at sikre effektiviteten af offentlige kontrolsystemer

De nationale myndigheder skal have indført procedurer og/eller ordninger for at sikre, at den offentlige kontrol er effektiv og hensigtsmæssig. For at opnå dette skal de have eller have adgang til:

- et tilstrækkeligt antal medarbejdere med passende kvalifikationer og erfaring
- passende og korrekt vedligeholdte faciliteter og udstyr og
- tilstrækkelig laboratoriekapacitet til analyse, testning og diagnosticering.

De nationale myndigheder skal gennemføre audit af egne kontrolsystemer (eller sørge for, at der gennemføres audit af dem selv), og de skal have indført kontrolverifikationsprocedurer [16] for at sikre, at reglerne overholdes, og at kontrolsystemerne er effektive. Dette omfatter audit af enhver enhed eller person, som den nationale myndighed kan have delegeret opgaver til.

23 årsrapporter indeholdt oplysninger om et eller flere af disse aspekter. 14 rapporter indeholdt oplysninger om uddannelseskurser, der tilbydes til eller følges af personalet.

Årsrapporterne indeholder begrænsede oplysninger om auditterne og andre verifikationsaktiviteter til vurdering af effektiviteten i de offentlige kontrolsystemer. Årsrapporterne fra Litauen, Østrig og Sverige henviser til de audit, som Kommissionen har foretaget.

Vedrørende ressourcer:

- Bulgarien rapporterede om tendenser, der kan hæmme de offentlige kontrolsystemers funktion:
  - et fald i antallet af medarbejdere, der er involveret i offentlig kontrol
  - en øget arbejdsbyrde for personalet, herunder behovet for overarbejde
  - et fald i antallet af anlæg/virksomheder, der er omfattet af offentlig kontrol, og
  - forældet teknisk udstyr til offentlig kontrol.

[16] Artikel 6 og 12 i forordning (EU) 2017/625.

- Nederlandene anførte, at de sektorer, der er underlagt kontrol, vokser hurtigere end den nationale myndigheds menneskelige ressourcer/kontrolkapacitet, men at regeringen havde tildelt ekstra ressourcer.

- Nederlandene vil vurdere, hvorvidt de teknikker, der blev indført for at muliggøre kontrol under covid-19-pandemien, såsom brugen af kameraer på slagterier, kan bevares og forbedres yderligere, og

- Ungarn anførte, at man er i færd med at forbedre landets IT-systemer.

17 EU-lande rapporterede om ændringer af deres nuværende flerårige nationale kontrolplan. Begrundelsen for disse ændringer var:

- ændringer i lovgivningen (5 EU-lande)

- væsentlige ændringer af de nationale kompetente myndigheders struktur, forvaltning eller drift (5)

- resultatet af den gennemførte offentlige kontrol (4)

- resultatet af det interne auditsystem (1)

- resultatet af Kommissionens kontrol (1) og

- andre årsager, f.eks. opdateret format nye analysedatamatricer og -parametre en ny gyldighedsperiode herunder alle involverede myndigheder og virkningerne af covid-19-pandemien.

Del 2

Kommissionens kontrolaktiviteter i EU-landene i 2021

2.1
Audit og kontrol

Audit- og analyseprogrammet for 2021 [17] var det første under den flerårlige plan 2021-2025 og fokuserede på:

- fødevare- og fodersikkerhed
- dyresygdomme og planteskadegørere og
- landbrugsfødevarekædens bæredygtighed, navnlig med hensyn til
  - bæredygtig anvendelse af pesticider og
  - dyrevelfærd, hvor et projekt om kontrol af æglæggende høners velfærd blev påbegyndt.

I 2021 gennemførte vi 98 audit og lignende kontroller af EU-landes offentlige kontrolsystemer. Diagram 1 viser den geografiske spredning af disse kontroller. Diagram 2 viser antallet af audit pr. kontrolområde.

[17] Arbejdsprogrammerne offentliggøres på Kommissionens websted.

Diagram 1: Kommissionens kontrol i 2021

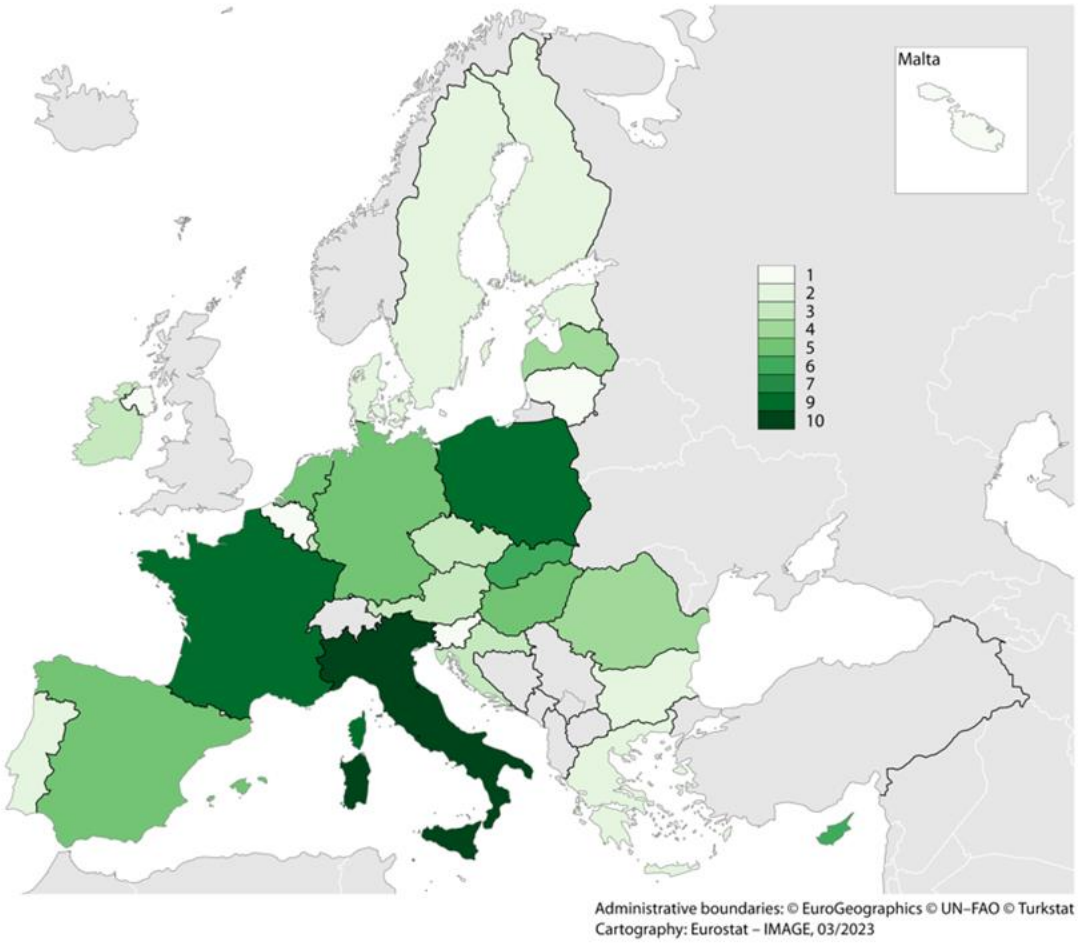

Diagram 2: Gennemførte audit pr. kontrolområde - 2021

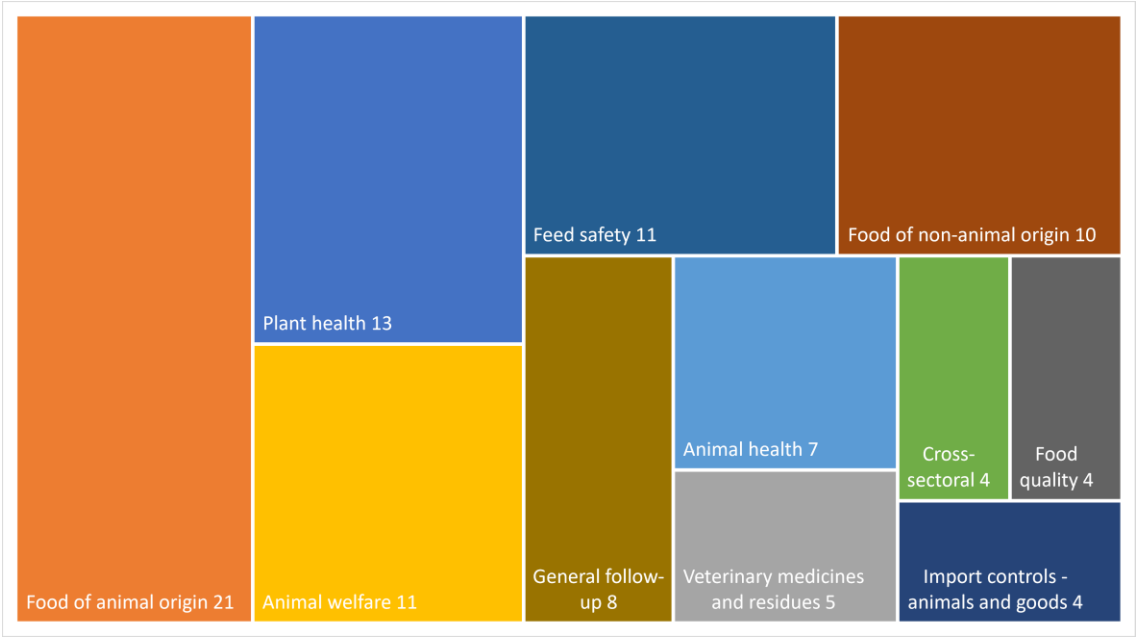

De restriktioner, der blev indført for at inddæmme covid-19-pandemien, betød, at 83 af audittene og lignende kontroller fuldt ud blev gennemført på afstand, herunder via videokonferencer. Det var ikke muligt at gennemføre besøg hos virksomhederne for at verificere gennemførelsen af den offentlige kontrol. 8 blev udført delvist på afstand med kun begrænset indsats på stedet. 7 blev udført fuldt ud på stedet.

2.2 Henstillinger

De kontroller, der blev gennemført i 2021, førte til i alt 407 henstillinger til EU-landene. Diagram 3 viser en oversigt pr. sektor. Det ledsagende arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene indeholder en yderligere opdeling af tallene for de forskellige auditerede områder.

Diagram 3: Henstillinger fremsat i 2021 efter sektor

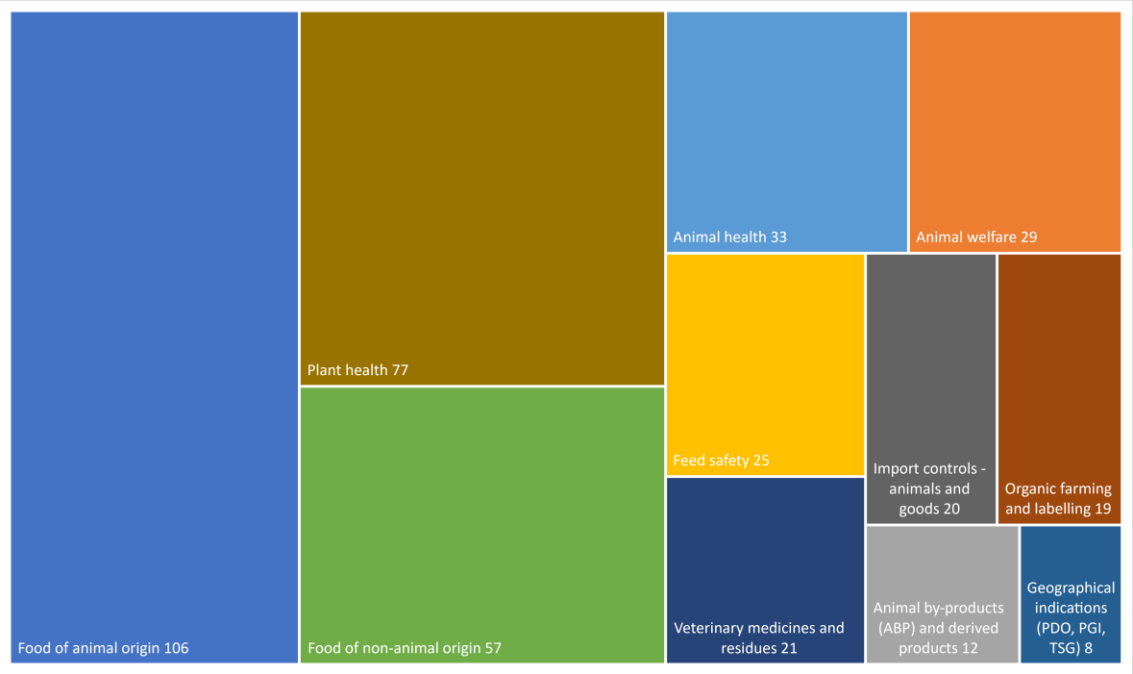

2.3
Vigtige konklusioner fra Kommissionens kontrol i 2021

Fødevarer

Ved auditterne i **fiskerisektoren** blev der konstateret svagheder i registreringen og kontrollen af små fiskerfartøjer og manglende kontrol med landingssteder og dermed forbundne operationer. Auditterne af spiseklare fiskevarer bekræftede et tidligere resultat vedrørende kravet om at dokumentere, at produkterne opfylder de relevante fødevaresikkerhedskriterier i hele deres holdbarhedsperiode. Et resultat, vi også tidligere har fundet i den generelle auditrække for spiseklare produkter.

Vores audit i **kødsektoren** undersøgte yderligere påstande om, at køer, der var uegnede til slagtning, bliver slagtet, og vurderede nye lovkrav, der blev indført for inspektion før og efter slagtning på fjerkræslagterier. Ved disse audit blev der konstateret mangler i de offentlige kontrolsystemer for så vidt angår uddannelse, inspektion før slagtning og nødslagtning på bedriften. En specifik audit vurderede de fremskridt, som Polen havde gjort med hensyn til at imødekomme henstillingerne om disse emner, som var et resultat af de revisioner, der blev udført i 2019.

I **mejerisektoren** konstaterede vi svagheder i kvalitetskontrolsystemerne for anden mælk end komælk, uddannelse, overvågning af udførte kontroller og klassificering og håndhævelse af tilfælde af manglende overholdelse.

Med hensyn til **fødevarer af ikke-animalsk oprindelse** fortsatte auditterne af de mikrobiologiske risici i primærproduktionen. Der blev konstateret forbedringer i forhold til de tidligere auditrækker, men det blev konstateret, at frø til spiring stadig ikke kontrolleres tilstrækkeligt, og at registreringen af primærproducenter skal forbedres, således at de alle kan blive risikovurderet og indgå i kontrolsystemet med passende hyppighed.

Foder

Ved audit i foderstofsektoren blev der konstateret problemer med vurderingen af operatørernes HACCP-systemer (Hazard Analysis Critical Control Point System), gennemførelse af prøveudtagningsprotokoller og offentlig kontrol af mærkning af foder.

Dyresundhed

Audittene fokuserede på afrikansk svinepest. Auditresultaterne blev også anvendt til at vurdere og yderligere forbedre Kommissionens støtte til EU-landene.

Animalske biprodukter

På grundlag af erfaringerne fra tidligere audit fokuserede vi på den offentlige kontrol på kritiske punkter i kæden af animalske biprodukter. Audittene vurderede også covid-19-pandemiens indvirkning på tilrettelæggelsen af den offentlige kontrol. Resultaterne af disse audit resulterede i en finjustering af mulighederne for yderligere audit på dette område frem til 2024.

Dyrevelfærd

I forlængelse af det vellykkede borgerinitiativ "end the cage age" [18]vurderede auditten de offentlige kontrolsystemer for æglæggende høners velfærd. Overbelægning er den vigtigste svaghed. Manglen på retlige velfærdskrav, der er specifikke for avlsflokke og unge høner, betyder, at der ikke er nogen konsekvens i den måde, hvorpå den offentlige kontrol gennemføres.

For at være med til at forbedre dyrevelfærden under søtransport fortsatte vi samarbejdet med Det Europæiske Agentur for Søfartssikkerhed om at forbedre systemet for offentlig kontrol af skibe til transport af levende dyr.

Plantesundhed

Vores audit- og analyseaktiviteter bidrog til yderligere at forbedre den rettidige indberetning af nye udbrud og ajourføringer af eksisterende udbrud af planteskadegørere og vurderingen af oplysninger med henblik på hurtig beslutningstagning. En række audit af importkontrollen hjalp de nationale myndigheder med at forbedre deres kontrolsystemer.

Plantebeskyttelsesmidler

Forberedelsen af ajourføringen af EU's lovgivning om bæredygtig anvendelse af pesticider fortsatte. Vi offentliggjorde de ajourførte harmoniserede indikatorer [19] for 2011-2019. Indikatorerne viser de fortsatte fremskridt. Vores audit og

[18] Det europæiske borgerinitiativ er en unik mulighed for at være med til at forme EU. Når der er indsamlet 1 million underskrifter til støtte for et initiativ, vil Kommissionen beslutte, hvilke foranstaltninger der skal træffes. Læs mere om borgerinitiativet og bure.

Der anvendes [19] harmoniserede risikoindikatorer til at vurdere udviklingen i risiciene ved pesticidanvendelse.

uddannelsesserier fokuserede på bæredygtig anvendelse af pesticider og integreret bekæmpelse af skadegørere.

Økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter

I de fleste EU-lande står private kontrolorganer for certificering af økologisk produktion samt anvendelse og mærkning af disse produkter. De kompetente myndigheders tilsyn med disse kontrolorganer skal forbedres yderligere.

Beskyttet oprindelsesbetegnelse, beskyttede geografiske betegnelser og garanterede traditionelle specialiteter

Generelt er tilrettelæggelsen og gennemførelsen af den offentlige kontrol effektiv. Effektiviteten af kontrollen er større i produktions- og forarbejdningsfaserne end i aftagerleddet (grossister og detailhandlere).

Ved offentlig kontrol kontrolleres det dog ikke altid, om disse produkter overholder alle reglerne i produktspecifikationerne.

Dertil kommer, at den markedskontrol, der foretages for anvendelsen af registrerede betegnelser på disse produkter, ikke er systematisk og risikobaseret. Den er hovedsagelig baseret på klager eller eksterne oplysninger.

Svigagtig og vildledende adfærd

På grundlag af resultaterne af factfinding-undersøgelser og møder med nationale myndigheder er Kommissionen i færd med at udarbejde et vejledende dokument for at bistå de nationale myndigheder med deres offentlige kontrol med at identificere svigagtig og vildledende praksis i fødevarekæden.

De koordinerede programmer, der er rettet mod forfalskede fødevarer og fødevarer, der ikke lever op til standarderne, samt fødevaresvindel og forfalskning, er fortsat gældende.

Indførsel af dyr og varer til EU

Resultaterne af audittene bekræfter, med én undtagelse, at EU-landene fortsat forbedrer deres systemer og gennemførelsen af kontrol.

Restkoncentrationer af veterinærlægemidler og miljøforurenende stoffer i dyr og animalske produkter

Resultaterne af vurderingen af planerne for overvågning af restkoncentrationer og af de fem udførte audit viser, at EU-landene overholder reglerne.

2.4 Systematisk opfølgning på audithenstillinger

2. 4.1
Generelle opfølgningsaudit:

På grundlag af vores 3-årige cyklus gennemførte vi otte generelle opfølgningsaudit i 2021.

Tabel 6: Generelle opfølgningsaudit i 2021

Generelle opfølgningsaudit:	

Den systematiske gennemgang af de foranstaltninger, som landene har truffet for at efterkomme audithenstillingerne, var fortsat effektiv med hensyn til at håndtere de fleste af de identificerede problemer. Resultaterne af de generelle opfølgningsaudit er blevet offentliggjort i de relevante landeprofiler.

I slutningen af december 2021 havde de nationale myndigheder truffet korrigerende foranstaltninger eller givet tilfredsstillende tilsagn om at afhjælpe de fleste af de konstaterede mangler inden for acceptable tidsfrister. På grundlag af en treårig rullende indikator blev der givet tilsagn om korrigerende foranstaltninger for 90 % af henstillingerne fra audit udført i treårsperioden 2017-2019. Alle udestående henstillinger overvåges fortsat gennem generelle opfølgningsaudit.

2.4.2
Håndhævelse

I 2021 sendte Kommissionen en supplerende begrundet udtalelse til Tjekkiet om forpligtelsen til systematisk at indberette ankomst af visse fødevarer fra et andet EU-land, når disse fødevarer ankommer til Tjekkiet første gang [20].

I 2021 indbragte Kommissionen ingen sager for Den Europæiske Unions Domstol på områder af den offentlige kontrol, som er omfattet af denne rapport.

[20] Der blive i januar 2019 sendt åbningsskrivelse efterfulgt af en begrundet udtalelse i juli 2019. Da forordning (EU) 2017/625 ophævede og erstattede tidligere gældende lovbestemmelser om offentlig kontrol og for at sikre retssikkerhed, for så vidt angår de bestemmelser, som Tjekkiet ifølge Kommissionen ikke har overholdt, blev der sendt en supplerende åbningsskrivelse i juli 2020 og en supplerende begrundet udtalelse i september 2021.

Konklusioner

EU-landenes årsrapporter om den offentlige kontrol viser, at de nationale myndigheder også i 2021 løftede opgaven med at overvåge og verificere, at virksomhederne i fødevarekæden overholder de relevante EU-krav, og traf håndhævelsesforanstaltninger, når dette ikke var tilfældet.

De nationale myndigheder mangler stadig at fuldende tilpasningen af deres interne datasystemer, så der kan indsendes fuldstændige og konsistente data i det krævede format. Ved at følge Kommissionens vejledning i at udfylde årsrapporten bør der opnås bedre sammenlignelighed af de oplysninger, der er angivet for 2022 år og efterfølgende år.

Årsrapporterne kan også forbedres, når de nationale myndigheder har tilstrækkelige data til at medtage erklæringer om det overordnede overholdelsesniveau, de offentlige kontrolsystemers overordnede effektivitet, og deres egnethed til at nå målene i forordningen om offentlig kontrol [21].

Med hensyn til offentlig kontrol af dyrevelfærd skal fremtidige årsrapporter indeholde en bedre analyse af de vigtigste tilfælde af manglende overholdelse og de nationale handlingsplaner for at forhindre gentagelse af sådanne tilfælde af manglende overholdelse.

Resultaterne af EU-landenes offentlige kontrol og af Kommissionens kontrol af de nationale myndigheder viser, at de nødvendige kontrolsystemer er på plads, og at de generelt sikrer en grad af overholdelse, der er forenelig med kravene til fødevare- og fodersikkerhed og et sundt indre marked i EU. Kommissionens kontrol konstaterede dog svagheder i nogle kontrolsystemer og fremhævede, at der var plads til yderligere forbedringer.

Kommissionens systematiske opfølgning på audithenstillingerne viser, at de nationale myndigheder generelt træffer passende korrigerende foranstaltninger for at afhjælpe påviste mangler.

Kommissionen støtter fortsat i partnerskab med de nationale myndigheder EU-landenes løbende forbedringer af de offentlige kontrolsystemer via netværk af nationale eksperter og initiativet Bedre uddannelse — større fødevaresikkerhed.

[21] Forordning (EU) 2017/625.

I 2021 gjorde restriktionerne som følge af covid-19-pandemien det stadig svært for de nationale myndigheder og Kommissionen at gennemføre deres kontrolplaner. Personale- og ressourcemæssige begrænsninger blev også nævnt som årsager til, at de nationale myndigheder ikke fuldt ud havde gennemført de planlagte programmer.